

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
(УНУС)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
(ПРОЄКТ)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

зі спеціальності Н1 Агроніомія

галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство
та ветеринарна медицина

Кваліфікація: магістр з агрономії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / Олена НЕПОЧАТЕНКО/

(протокол № __ від __. __. 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2025 р.

Ректор _____ / Олена НЕПОЧАТЕНКО/

(наказ № _____ від __. __. 2025 р.)

Умань 2025 р.

ПЕРЕДМОВА (ПРЕАМБУЛА)

В основу формування змісту підготовки магістрів зі спеціальності покладено відповідність наявним і перспективним потребам галузей землеробства та рослинництва; забезпечення гнучкості в системі підготовки фахівців для їх адаптації до швидкозмінних вимог національного та міжнародного ринків праці; інтеграція освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності за прикладом провідних дослідницьких університетів світу.

Навчання магістрів зі спеціальності Н1 Агрономія спрямоване на ефективну індивідуальну підготовку фахівця, здатного застосувати адаптивні технології вирощування сільськогосподарських культур, забезпечити їх господарську, енергетичну, економічну та екологічну ефективність. Після закінчення навчання фахівець здатний розробити і реалізувати заходи з підвищення ефективності використання біологічного потенціалу сортів, формування продуктивності та якості врожаю залежно від ґрунтово-кліматичних умов та елементів технології вирощування культур, вирішення сучасних виробничих та наукових завдань з технології виробництва, післязбиральної доробки та зберігання продукції рослинництва.

Сфери зайнятості випускників: сільськогосподарські підприємства різних форм власності, обласні та районні сільгоспуправління, передові агропромислові господарства, компанії, холдинги та корпорації, науково-дослідні установи НААН України.

Студенти проходять практичну підготовку у навчально-виробничому відділі та науково-дослідних лабораторіях кафедр Уманського національного університету садівництва, а також у передових сільськогосподарських підприємства різних форм власності України та світу, науково-дослідних установах НААН і НАН України.

Можливі варіанти здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»: особи, які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) зі спорідненої чи неспорідненої (із складанням додаткового вступного випробування) спеціальності відповідно до переліку спеціальностей Правил прийому до Уманського НУС; шляхом паралельного навчання на денній (заочній) формі навчання за спорідненою (неспорідненою) спеціальностями.

Для здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю також приймаються особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Освітньо-професійна програма з підготовки магістрів у галузі знань – Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, спеціальності – Н1 Агрономія, при Уманському національному університеті садівництва розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник (гарант) проєктної групи			
1.	Діордієва Ірина Павлівна	доцент кафедри генетики, селекції та біотехнології рослин	кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Члени проєктної групи			
2.	Полторецький Сергій Петрович	професор кафедри рослинництва	доктор сільськогосподарських наук, професор
3.	Господаренко Григорій Миколайович	професор кафедри агрохімії та ґрунтознавства	доктор сільськогосподарських наук, професор
Залучені стейкхолдери			
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейкхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)
Здобувач вищої освіти			
1.	Мізерака Ярослав Олександрович	студент 14 м-а групи факультету агрономії	–
Випускник			
2.	Дереневич Володимир Васильович	агроном з насінництва в Південно-Східному регіоні, Bayer, ТОВ «Монсанто Насіння» (вул. Верхній Вал, 4-Б, м. Київ, 04071)	–
Роботодавець			
3.	Воропай Олександр Васильович	начальник відділу польового виробництва в Південно-Східному регіоні, Bayer, ТОВ «Монсанто Насіння» (вул. Верхній Вал, 4-Б, м. Київ, 04071)	–

Програма погоджена: вченою радою факультету агрономії (протокол № __ від __.__.2025 р.), Науково-методичною радою (протокол № __ від __.__.2025 р.) та затверджено Вченою радою Уманського національного університету садівництва (протокол № __ від __.__.2025 р.).

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності Н1 Агрономія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет агрономії; кафедри: агрохімії та ґрунтознавства; генетики, селекції рослин та біотехнології; загального землеробства; рослинництва
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр з агрономії
Офіційна назва освітньої програми	Агрономія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми за № 6227 від 24.11.2023. Термін дії сертифіката – до 01.07.2029
Цикл/рівень	Закон України «Про вищу освіту» – магістр, НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст), магістра
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців зі спеціальності Н1 Агрономія здатних розв'язувати складні задачі і проблеми під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина. Спеціальність – Н1 Агрономія.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Освітньо-професійна програма орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, оволодіння інноваційними методиками і технологіями для успішного здійснення професійної діяльності в агрономії.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка висококваліфікованих фахівців з агрономії з поглибленими знаннями й уміннями для проведення наукових досліджень, здатністю розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері своєї професійної діяльності.
Особливості програми	<p>Об'єкт(и) вивчення – технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: рослинництво та управління ґрунтами, сортовими ресурсами та збереженням біологічного розмаїття.</p> <p>Об'єктами професійної діяльності магістрів є сільськогосподарські культури та їх сорти (гібриди), селекційний процес, агроландшафти, природні кормові угіддя, ґрунт та збереження і підвищення його родючості, оптимізація живлення рослин, шкідливі організми і засоби захисту від них, технології виробництва, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.</p> <p>Методи, методики та технології – загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення) та спеціальні (лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, вегетаційно-польовий, польовий) методи досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, агротехнічні заходи, загальні технології вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування, інструменти та програмне забезпечення, необхідне для лабораторних, лабораторно-польових та польових досліджень в агрономії.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець підготовлений до роботи за видом діяльності згідно галузевого стандарту вищої освіти з напряму фахівці в галузі агрономії та Державного класифікатора професій ДК 003:2010. Вони можуть займати первинні посади: агроном, агроном з насінництва, агроном з селекції с.-г. культур, агроном по захисту рослин, агроном-дослідник, агроном-інспектор, агроном-плодоовочівник, агроном-рільник, головний агроном, головний спеціаліст-агроном в районних, обласних управліннях, керівник відділу в структурі управління Міністерства аграрної політики та продовольства України, керівник підприємства, керуючий відділенням, лаборант, асистент або викладач у вищих навчальних закладах, науковий співробітник у науково-дослідних установах.
Академічні права випускників	Продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основними підходами є студенто-центроване та проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання і навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді лекцій, семінарів і практичних занять, консультацій, практики з акцентом на особистісному саморозвитку, груповій, самостійній та проєктній роботі. Навчання критиці власної роботи, конструктивній критиці роботи інших, продуктивному використанню критичних зауважень з боку інших. Напрямок дослідження студент обирає протягом першого року навчання. В останній рік навчання більше часу присвячується проведенню практичної частини дослідження, написанню магістерської роботи та підготовці її презентації.
Оцінювання	<i>Поточний контроль:</i> усне опитування, тестування знань та вмінь, консультації для обговорення результатів поточного та проміжного оцінювання. Підсумкове оцінювання з дисциплін: захист звітів з виробничої і практики, заліки, письмові екзамени, семінари для обговорення результатів екзаменів. <i>Підсумковий контроль:</i> у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 4. Здатність працювати в міжнародному контексті. 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними. 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Фахові компетентності (ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності. 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії. 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур, 4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції. 5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії. 6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям, 7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.

	<p>8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти. Додатково для освітньо-наукових програм.</p> <p>9. Здатність здійснювати моделювання сортів та гібридів, системи захисту рослин, систем землеробства, технологій виробництва продукції рослинництва та її первинної переробки.</p> <p>10. Здатність проектувати та реалізовувати екологічно- безпечні, економічно-ефективні та енергоефективні технології виробництва в аграрному виробництві.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання та уміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв’язання складних задач агрономії. 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв’язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії. 3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів, та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів. 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково- технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію. 5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки. 6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування. 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

	<p>8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.</p> <p>9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.</p> <p>10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.</p> <p>11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.</p> <p>12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.</p> <p>13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти. Науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, або за сумісництвом, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.</p> <p>Проектна група: 1 доктор наук, професор, 2 кандидати наук, доценти</p> <p>Гарант освітньої програми (керівник проектної групи): Діордієва Ірина Павлівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри генетики, селекції та біотехнології рослин Уманського національного університету садівництва.</p> <p>Член проектної групи: Полторецький Сергій Петрович, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри рослинництва Уманського національного університету садівництва;</p>

	<p>Господаренко Григорій Миколайович – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри агрохімії та ґрунтознавства Уманського національного університету садівництва.</p> <p>Переважає більшість науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми мають науковий ступінь та/або вчене звання та є штатними співробітниками Уманського НУС. Всі науково-педагогічні працівники мають підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – спеціалізовані лабораторії; – комп’ютерні класи; – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт Уманського НУС (https://www.udau.edu.ua); – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – університетський репозитарій; – корпоративна пошта; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – методичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети ректорських контрольних робіт – пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Уманським національним університетом садівництва та закладами вищої освіти України.</p>

Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Уманським національним університетом садівництва та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практика, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Ділова українська та іноземна мова	3,0	Залік
ОК 2	Філософія науки та психологія і педагогіка	3,0	Залік
ОК 3	Моделювання технологічних процесів і систем	3,0	Екзамен
ОК 4	Аграрне та екологічне право	3,0	Залік
ОК 5	Методи й організація досліджень в агрономії	4,0	Залік
ОК 6	Біотехнологія в рослинництві	4,0	Екзамен
ОК 7	Охорона праці в агрономії	3,0	Залік
ОК 8	Еколого-біологічне рослинництво	4,0	Екзамен
ОК 9	Охорона і відновлення родючості ґрунтів	4,5	Екзамен
ОК 10	Виробнича практика	10,5	Залік
ОК 11	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	6,0	Захист кваліфікаційної роботи
Всього		48	
II. Вибіркові компоненти			
ВК 1	Дисципліна 1		
ВК 2	Дисципліна 2		
ВК 3	Дисципліна 3		
ВК...	Дисципліна ...		
Всього		42	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

I курс		II курс
1 семестр	2 семестр	3 семестр
Ділова українська та іноземна мова	Виробнича практика	Охорона і відновлення родючості ґрунтів
Філософія науки та психологія і педагогіка	Вибірковий освітній компонент	Вибірковий освітній компонент
Моделювання технологічних процесів і систем	Вибірковий освітній компонент	Вибірковий освітній компонент
Аграрне та екологічне право	Вибірковий освітній компонент	Вибірковий освітній компонент
Методи й організація досліджень в агрономії	Вибірковий освітній компонент	Вибірковий освітній компонент
Біотехнологія в рослинництві	Вибірковий освітній компонент	Вибірковий освітній компонент
Охорона праці в агрономії		Вибірковий освітній компонент
Еколого-біологічне рослинництво		
Науково-дослідна робота		
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи

	– освітні компоненти професійної підготовки;
	– освітні компоненти загальної підготовки;
	– вибірковий освітній компонент.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випусників освітньої програми спеціальності Н1 Агрономія проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та закінчується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації Магістр з агрономії.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньої програми**

Таблиця 5.1

Матриця забезпечення програмних результатів навчання

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11
ПРН 1					•						
ПРН 2										•	•
ПРН 3				•	•						
ПРН 4			•		•						
ПРН 5											•
ПРН 6						•		•	•		
ПРН 7							•	•	•		
ПРН 8				•						•	
ПРН 9	•										
ПРН 10		•					•			•	
ПРН 11					•						
ПРН 12										•	
ПРН 13						•		•	•		•

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Закон України «Про освіту»: №2145-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти – магістр з галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 201 Агрономія. К.: Мін. осв. і наук. України, 2020. 12 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/17/201-ahrohomiya-mahistr.pdf>.
4. Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС. УНУС, 2024. 21 с. URL : <https://www.udau.edu.ua/ua/file/Mq6O>.
5. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС. УНУС, 2022. 36 с. URL : <https://www.udau.edu.ua/ua/file/85IT>.
6. Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС. УНУС, 2023. 32 с. URL: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>.
7. Положення про гарантії освітньої програми в Уманському НУС. УНУС, 2020. 5 с. URL : <https://www.udau.edu.ua/ua/file/19JF>.
8. Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському НУС. УНУС, 2024. URL : <https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>.